

Sygn. akt I C 355/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Lech

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Marlena Kulbat

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim,

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. S. i S. S.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W.**

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki **M. S.** kwotę 75.000,00 zł (siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 16 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki **M. S.** kwotę 50.000,00 zł (pięć tysięcy złotych) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 16 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;
3. oddala powództwo w pozostałej części;
4. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki **M. S.** kwotę 1.730,00 zł (jeden tysiąc siedemset trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
5. zasądza **od powoda S. S.** na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. kwotę 14.417,00 zł (czternaście tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
6. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 6.300,00 zł (sześć tysięcy trzysta złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 355/16 (IC 403/16)

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 marca 2016 roku **powódka M. S. działająca przez przedstawiciela ustawowego S. S.** reprezentowana przez radcę prawnego B. K. wnosila o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwoty 175.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia na podstawie art.448 k.c. w związku z art.24 § 1 k.c. za doznaną krzywdę wynikającą ze śmierci matki B. S. (1) i kwoty 50.000 złotych tytułem stosownego odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej na podstawie art. 446 § 3 k.c. od dnia 16 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty , zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych .

(k. 3-5 v.)

W pozwie z dnia 18 marca 2016 roku **powód S. S.** reprezentowany przez radcę prawnego B. K. wnosił o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwoty 180.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia na podstawie art.448 k.c. w związku z art.24 § 1 k.c. za doznaną krzywdę wynikającą ze śmierci żony B. S. (1) i kwoty 50.000 złotych tytułem stosownego odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej na podstawie art. 446 § 3 k.c. od dnia 16 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych .

(k. 44-46)

Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2016 roku Sąd Okręgowy na podstawie art.219 k.p.c. połączył obie sprawy celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia .

(k.94)

W odpowiedziach na pozew z dnia 11 kwietnia 2016 roku i z dnia 26 kwietnia 2016 roku pozwany (...) **S.A. V. (...)** z **siedzibą w W.** reprezentowany przez pełnomocnika – radcę prawnego P. L. wnosił o oddalenie obu powództw w całości, zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych.

Pełnomocnik pozwanego podnosił, że decyzjami z dnia 12 stycznia 2016 roku pozwany przyznał i wypłacił na rzecz powódki **M. S.** zadośćuczynienie w kwocie **25.000 złotych** zaś na rzecz powoda **S. S.** zadośćuczynienie w kwocie **20.000 złotych** i po ponownym przeanalizowaniu sprawy decyzjami z dnia 10 lutego 2016 roku nie znalazł podstaw do zmiany swojego stanowiska w sprawie.

Brak również podstaw w ocenie pozwanego do wypłaty na rzecz powodów stosownych odszkodowań na podstawie art. 446 § 3 k.c.

(k. 97-105, 120-123 v.,)

Ostatecznie na rozprawie w dniu 9 września 2016 roku pełnomocnik powodów poparł powództwa .

Pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództw i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych .

(**dowód:** nagranie audio-video z dnia 9 września 2016 roku stanowiska stron postępowania 00:49:31-01:05:38 **k.206 v., 207**)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 października 2000 roku na skrzyżowaniu 110,7 km drogi nr (...) z drogą podporządkowaną kierujący pojazdem marki C. (...) o nr rej. (...), nie dostosował prędkości do ograniczonej widoczności spowodowanej mgłą i niezachowania szczególnej ostrożności podczas dojeżdżania do oznaczonego skrzyżowania, uderzył w tył oświetlonej światłami pozycyjnymi naczepy marki (...) nr rej. (...).

W następstwie ciężkich obrażeń ciała śmierć na miejscu poniósł kierujący pojazdem marki C. (...) A. G. oraz pasażerka pojazdu, matka i żona powodów – B. S. (1) .

Zmarła B. S. (1) nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa .

Z uwagi na śmierć na miejscu zdarzenia sprawcy wypadku postanowieniem z dnia 5 stycznia 2001 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim umorzył dochodzenie .

(**dowód**: odpis skrócony aktu zgonu B. S. (1) **k.9** , notatka urzędowa z dnia 4 października 2000 roku **k.11-11v.**, postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia 5 stycznia 2001 roku **k. 12-13**)

Pojazd sprawcy szkody w dacie wypadku był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń .

(okoliczność bezsporna)

Pismem z dnia 15 grudnia 2015 roku nadanym w dniu 16 grudnia 2015 roku powodowie reprezentowani przez radcę prawnego B. K. zgłosili szkodę i żądali wypłaty kwot po 250.000 złotych tytułem zadośćuczynień i po 50.000 złotych tytułem stosownych odszkodowań .

Pismem z dnia 27 stycznia 2016 roku nadanym w dniu 28 stycznia 2016 roku powodowie reprezentowani przez radcę prawnego B. K. wystąpili z wnioskiem o ponowne rozpoznanie sprawy i wypłatę świadczenia i żądali wypłaty kwoty 230.000 złotych tytułem zadośćuczynienia na rzecz S. S. i kwoty 225.000 złotych tytułem zadośćuczynienia na rzecz M. S. i po 50.000 złotych tytułem stosownych odszkodowań .

Decyzjami z dnia 12 stycznia 2016 roku pozwany przyznał i wypłacił na rzecz powódki **M. S.** zadośćuczynienie w kwocie **25.000 złotych** zaś na rzecz powoda **S. S.** zadośćuczynienie w kwocie **20.000 złotych** i po ponownym przeanalizowaniu sprawy decyzjami z dnia 10 lutego 2016 roku nie znalazł podstaw do zmiany swojego stanowiska w sprawie.

(**dowód** : pismo powodów z dnia 15 grudnia 2015 roku , decyzja pozwanego z dnia 12 stycznia 2016 roku **k. 21,24, 70-80**)

W dacie śmierci zmarła – B. S. (1) miała 29 lat i zamieszkiwała wraz z córką u swoich rodziców od 1999 roku , w tym okresie pozostawała w separacji ze swoim mężem . Zmarła – B. S. (1) rozstała się z mężem na około 2-3 miesiące przed śmiercią . Córka M. S. miała zaledwie dwa lata .

Relacje zmarłej B. S. (1) z powodem S. S. były bardzo złe . Po zawarciu związku małżeńskiego w kwietniu 1998 roku zmarła B. S. (1) zamieszkała wraz z powodem S. S. . Pomędzy małżonkami dochodziło do nieporozumień , na początku były to nieporozumienia dotyczące płci dziecka , powód S. S. miał pretensje o to, że urodzi się córka, dochodziło także do konfliktów na tle majątkowym. Zmarła B. S. (1) zamieszkiwała z powodem półtora roku i uciekała od niego dwa razy , a za trzecim razem we wrześniu 1999 roku zabrała wszystkie swoje osobiste rzeczy i wraz z córką zamieszkała u swoich rodziców – J. i W. G. . Zmarła B. S. (1) nosiła się z zamiarem złożenia pozwu rozwodowego jednakże w pierwszej kolejności chciała uregulować kwestie finansowe pomiędzy małżonkami .

Rodzice zmarłej B. S. (1) sprawowali opiekę nad wnuczką – powódką M. S. , która wówczas miała 4 miesiące gdyż zmarła – B. S. (1) wróciła do obowiązków zawodowych .

Po wyprowadzeniu się B. S. (1) powód S. S. wystąpił w dniu 29 listopada 1999 roku z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o uregulowanie kontaktów z dzieckiem.

W uzasadnieniu swojego żądania podnosił m.in. , że od miesiąca września 1999 roku małżonkowie pozostają w faktycznej separacji .

Ugodą zawartą w dniu 11 stycznia 2000 roku przed Sądem Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim strony ustaliły sposób kontaktowania się powoda S. S. z małoletnią córką – powódką M. S. .

W dniu 29 marca 2000 roku powód S. S. wystąpił z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o zmianę postanowienia w przedmiocie widzeń z małoletnim dzieckiem .

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2000 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wobec cofnięcia wniosku i ugodowego załatwienia sprawy pomiędzy stronami umorzył postępowanie .

Podczas widzeń z córką powód S. S. często urządzał awantury zmarłej B. S. (1) ich podłożem były głównie kwestie finansowe , kierował obraźliwe słowa pod adresem zmarłej B. S. (1) i traktował ją przedmiotowo .

Małoletnia M. S. po śmierci mamy B. S. (1) przebywała u dziadków przez okres trzech miesięcy .

Po śmierci B. S. (1) w dniu 27 października 2000 roku J. i W. G. wystąpili z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o umieszczenie M. S. w rodzinie zastępczej z obowiązkiem i prawem wykonywania bieżącej pieczy nad małoletnią przez J. i W. G. .

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2002 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich oddalił wnioszek o ograniczenie S. S. władzy rodzicielskiej nad córką M. S. i umieszczenie małoletniej w rodzinie zastępczej .

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich ustalił widzenia J. i W. G. z małoletnią M. S. trzy razy w tygodniu : w każdą środę i niedzielę tygodnia w godzinach od 16.00-17.00 w miejscu zamieszkania ojca oraz w każdą sobotę w godzinach od 11.00-16.00 w miejscu zamieszkania J. i W. G. .

(**dowód** : odpis skrócony aktu zgonu B. S. (2) **k.51**, odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej M. S. **k.52**, nagranie audio-video z dnia 22 czerwca 2016 roku zeznania świadka J. G. 00:05:12-00:21:21, 00:25:08- 00:42:43 **k.153 v., 154, 154 v., 155, 155 v., 158**, zeznania świadka W. G. 00:45:33-01:09:23 **k.155v.,156,156 v.,157,158**, notatki zmarłej B. S. (1) świadczące o przygotowaniach do sprawy rozwodowej **k.150-152**, akta Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. III Nsm 403/99 w załączeniu , akta Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. III Nsm 115/00 , akta Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. III Nsm 393/00 w załączeniu ,)

Po śmierci B. S. (1) powódka M. S. ciągle pytała o mamę , często wołała rozpaczliwie „mamo, mamo” .

Powódka M. S. nie pamięta mamy, wychowywał ją tata, odczuwa brak emocjonalny mamy zwłaszcza w Dniu Mamy . Nie ma zachowanego kontaktu z rodzicami mamy i nie zamierza z nimi utrzymywać kontaktów , odwiedza grób mamy na cmentarzu zaś w domu często sięga do albumów ze zdjęciami mamy .

Obecnie powódka M. S. zamieszkuje wraz z ojcem i otrzymuje rentę rodzinną po matce , której wysokość od 1 marca 2015 roku kształtuje się w kwocie 1849,15 złotych.

(**dowód** : nagranie audio- video z dnia 29 kwietnia 2016 roku zeznania świadka A. S. (1) 00:11:41-00:13:17 **k.137,141** , nagranie audio- video z dnia 9 września 2016 roku zeznania powódki M. S. 00:19:42- 00:29:38 **k. 204 v., 205, 207** , decyzja ZUS-u o waloryzacji renty **k.32-33 v.,)**

W dacie śmierci B. S. (1) pracowała w banku (...) w P. na stanowisku referenta od 3 stycznia 1994 roku i osiągała dochód rzędu około 2.000 złotych , powód S. S. osiągał porównywalny dochód z tytułu działalności gospodarczej w zakresie handlu obwoźnego zaś obecnie prowadzi warsztat samochodowy i osiąga dochód rzędu około 2.500 złotych miesięcznie . Małoletnia M. S. po śmierci mamy otrzymała prawo do renty rodzinnej .

Powód S. S. z zawodu jest zegarmistrzem i pracował w zawodzie trzy lata przed ślubem , wyjeżdżał za granicę w celach zarobkowych , po śmierci żony podjął próbę prowadzenia warsztatu samochodowego na miejscu i zajmował się sprowadzaniem samochodów , osiągał wówczas dochód rzędu 2.000-3.000 złotych . Aktualnie powód prowadzi działalność gospodarczą , sprowadza samochody i swoje dochody szacuje na kwotę około 1.800-2.000 złotych miesięcznie .

(**dowód** : nagranie audio- vidoe z dnia 29 kwietnia 2016 roku zeznania świadka A. S. (1) 00:09:08-00:10:21 **k.136 v.,137, 141**, nagranie audio- vidoe z dnia 29 kwietnia 2016 roku zeznania powoda S. S.

00:37:55-00:39:17,00:45:07-00:45:56, 00:54:06-00:55:59 **k.138 v.,139, 139 v., 141**, nagranie audio-vidoe z dnia 9 września 2016 roku zeznania powoda S. S. 00:45:57-00:48:42 **k.206, 207**, umowa o pracę B. S. (1) z dnia 1 kwietnia 1994 roku oraz z dnia 31 grudnia 1993 roku , informacja o uzyskanych przez podatnika B. S. (1) dochodach za okres 01.01.1999 roku do dnia 31.10.1999 roku , zeznanie podatnika B. S. (1) o wysokości dochodu osiągniętego dochodu w roku 1999 **k.58-65**)

Wyrokiem z dnia 7 września 2015 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził na rzecz rodziców zmarłej B. W. G. i J. G. kwoty po 40.000 złotych tytułem zadośćuczynień i kwotę łącznie 30.000 złotych tytułem stosownego odszkodowania (10.000 złotych na rzecz powoda J. G. i 20.000 złotych na rzecz powódki W. G.)

Na skutek apelacji pozwanego od w/w orzeczenia Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 9 maja 2016 roku oddalił apelację i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego .

(**dowód** : akta o sygn. I C 1562/14 Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim w załączeniu)

Dokonując powyższych ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dowodach w postaci przywołanych powyżej dokumentów, zeznań stron postępowania i świadków w zakresie wyżej przywołanym .

Powyższe zeznania są wiarygodne, spójne, rzeczowe i brak jest podstaw do podważenia ich wiarygodności. W swoich zeznaniach świadkowie : W. G. i J. G. opisali jakie relacje łączyły powoda S. S. ze zmarłą tragicznie B. S. (1) oraz jakie skutki dla jego dalszego życia miała utrata osoby najbliższej – żony także w sferze materialnej .

Sąd uznał za niewiarygodne w świetle powyżej przywołanych dowodów zeznania powoda S. S. i świadków : A. S. (1) i J. S. (1) przeprowadzone na okoliczność doznanych przez powoda S. S. cierpień psychicznych w wyniku śmierci żony, a mianowicie jakoby relacje powoda S. S. ze zmarłą B. S. (1) układały się poprawnie, byli kochającym i szanującym się małżeństwem, wzajemnie sobie pomagali , spędzali wakacje i obecnie powód S. S. wspomina ciągle żonę , odwiedza jej grób zaś objawy żaloby utrzymują się u niego do chwili obecnej . Trudno uznać te zeznania za wiarygodne jeśli weźmie się pod uwagę okoliczność, że w dacie śmierci zmarła B. S. (1) nie zamieszkiwała z mężem , wyprowadziła się od niego we wrześniu 1999 roku, wcześniej dwukrotnie wyprowadzała się od męża , nosiła się z zamiarem założenia sprawy rozwodowej .

Powód S. S. w toku postępowania podnosił, że były pomiędzy stronami sprzeczki, kłótnie i zdarzało się, że zmarła B. S. (1) sypiała u rodziców. Jednocześnie powód podnosił także okoliczność, że istniały spory na tle kontaktowania się powoda z małoletnią córką po śmierci żony .

Te same okoliczności podniosła świadek J. S. (1) – siostra powoda , która zeznała, że „były pomiędzy powodem , a jego żoną kłótnie i sprzeczki , jak to w rodzinie ”.

Sąd odmówił także wiarygodności zeznaniom powoda S. S. jakoby w dacie śmierci żony wspólnie prowadzili gospodarstwo domowe . Trudno dać takim zeznaniom asumpt wiarygodności jeśli weźmie się pod uwagę okoliczność , że w dacie śmierci B. S. (1) zamieszkiwała z rodzicami .

Sąd Okręgowy włączył w poczet materiału dowodowego m.in. akta o sygn. III Nsm 393/00 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich (protokół z rozprawy z dnia 12 kwietnia 2001 roku - zeznania świadków : L. P. , A. B. , E. S. , J. M. k.65-68 z których wynika , że relacje pomiędzy małżonkami nie układały się poprawnie, protokół z rozprawy z dnia 17 maja 2001 roku zeznania świadków : J. S. (2) , M. J. k.81, 81 v.,)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części jeśli chodzi o powódkę M. S. zaś w całości podlega oddaleniu w stosunku do powoda S. S. .

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia (§1). Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2).

Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikająca z art. 822 k.c. sprowadza się więc do tego, że w sytuacji zaistnienia szkód określonych w § 2 tego przepisu, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w dacie zdarzenia regulowało natomiast Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U Nr 26, poz. 310 ze zm.).

W świetle zapisu § 10 ust. 1 powyższego rozporządzenia, który stanowi *lex specialis* do art. 822 § 1 k.c., z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym obowiązani są do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zgodnie natomiast z § 10 ust. 3 cytowanego aktu prawnego z ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W dacie zdarzenia posiadacz pojazdu, który spowodował wypadek komunikacyjny, był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej przez pozwane towarzystwo ubezpieczeń. Do wyrządzenia szkody B. S. (1) doszło w następstwie ruchu pojazdu mechanicznego. Wobec powyższego, w ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodzą podstawy odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody na podstawie art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. Spełniona została także przesłanka, iż poszkodowana matka i żona powodów wskutek uszkodzeń ciała doznanych w wypadku komunikacyjnym zmarła.

Wobec powyższego pozwany co do zasady jest odpowiedzialny z tytułu szkody wyrządzonej powodom .

Pozwany zakwestionował żądanie pozwu co do wysokości podnosząc , że decyzjami z dnia 12 stycznia 2016 roku przyznał i wypłacił na rzecz powódki **M. S.** zadośćuczynienie w kwocie **25.000 złotych** zaś na rzecz powoda **S. S.** zadośćuczynienie w kwocie **20.000 złotych** i po ponownym przeanalizowaniu sprawy decyzjami z dnia 10 lutego 2016 roku nie znalazł podstaw do zmiany swojego stanowiska w sprawie.

W świetle przepisów obowiązujących w dacie szkody, powodom nie przysługiwało prawo żądania zadośćuczynienia z tytułu krzywdy powstałej w następstwie śmierci osoby bliskiej. Art. 446 § 4 k.c. przyznający członkom najbliższej rodziny zmarłego prawo żądania zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, został wprowadzony do porządku prawnego z dniem 3 sierpnia 2008r. Zatem w dacie śmierci B. S. (1) z którego to zdarzenia powodowie wywodzą swoje roszczenia o zadośćuczynienie, powyższa norma prawna nie obowiązywała.

Nie przecząc powyższym nie budzącym wątpliwości okolicznościom, należy jednakże wskazać, iż podstawę prawną żądania powodów stanowi norma **art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.** Należy bowiem mieć na uwadze, iż zdarzenie, z którego powodowie wywodzą swoje roszczenia miało miejsce w dniu 4 października 2000 roku , a zatem przed wejściem w życie art. 446 § 4 k.c., który to przepis obowiązuje od 3 sierpnia 2008r. i wobec powyższego nie może on być podstawą rekompensowania krzywdy doznanej przez powodów w następstwie śmierci B. S. (1) . Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela w pełni stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia

22 października 2010r. wydanej w sprawie III CZP 76/10. Zgodnie z powyższą uchwałą więź rodzinna jest dobrem osobistym. Za jej zerwanie wskutek śmierci osoby bliskiej wywołanej przestępstwem członkom rodziny należy się zadośćuczynienie pieniężne.

W uzasadnieniu powyższej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, iż „ katalog dóbr osobistych określony w art. 23 k.c. ma charakter otwarty. W orzecznictwie i w piśmiennictwie przyjmuje się zgodnie, że ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. objęte są wszelkie dobra osobiste rozumiane jako pewne wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym są uznawane za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych należy np. prawo do intymności i prywatności, płéć człowieka, prawo do planowania rodziny, tradycja rodzinna, pamięć o osobie zmarłej.

Trudno byłoby znaleźć argumenty sprzeciwiające się zaliczeniu do tego katalogu także więzi rodzinnych. Więzi te stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji RP, art. 23 k.c.). Skoro dobrem osobistym w rozumieniu art. 23 k.c. jest kult pamięci osoby zmarłej, to - a fortiori - może nim być także więź między osobami żyjącymi. Nie ma zatem przeszkód do uznania, że szczególna więź emocjonalna między członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c.”

Wobec powyższego Sąd, dzieląc stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w cytowanej powyżej uchwale, uznał, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznana krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed 3 sierpnia 2008r.

W świetle powyższych rozważań Sąd uznał powództwo w niniejszej sprawie co do zasady za uzasadnione w stosunku do powódki M. S. .

Na podstawie wskazanych powyższej przepisów kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Śmierć osoby bliskiej stanowi zwykle wielki wstrząs dla rodziny, a cierpienia psychiczne, jakie się z tym wiążą, mogą przybierać ogromny wymiar, tym większy, im mocniejsza była więź emocjonalna łącząca zmarłego z jego najbliższymi.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno zostać natomiast dokonane z uwzględnieniem wszelkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy oraz to, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość winna przedstawiać jakąś odczuwalną wartość (por. przykładowo wyrok SN z dnia 12 kwietnia 1972 roku, II CR 57/72, OSNCP 1972, z. 10, poz. 183 oraz wyrok SN z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPIKA 1966, poz. 92).

W dacie śmierci matki B. S. (1) powódka M. S. miała zaledwie 2 lata , utraciła jedną z dwóch najbliższych i najważniejszych dla dziecka osób , została pozbawiona miłości i innych uczuć ze strony matki i musiała przeżywać swą „inność “w konfrontacji z innymi dziećmi .

Powódka M. S. nie pamięta mamy, wychowywał ją tata, odczuwa brak emocjonalny mamy zwłaszcza w Dniu Mamy z całą pewnością do chwili obecnej odczuwa brak jednego z rodziców w jej procesie wychowawczym .

Mając powyższe na uwadze, kierując się opisanymi powyżej dyrektywami, Sąd uznał, iż wysokość należnego powódce zadośćuczynienia winna wynosić **100.000 złotych** i biorąc pod uwagę wypłaconą już kwotę 25.000 złotych na rzecz powódki przez ubezpieczyciela Sąd zasądził na podstawie art.448 k.c. w związku z art.24 § 1 k.c. kwotę **75.000 złotych** .

Sąd nie znalazł podstaw do zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda S. S. zadośćuczynienia na podstawie art.448 k.c. w związku z art.24 § 1 k.c. Relacje zmarłej B. S. (1) z powodem S. S. były bardzo złe. Po zawarciu związku małżeńskiego w kwietniu 1998 roku zmarła B. S. (1) zamieszkała wraz z powodem S. S. . Pomiędzy małżonkami dochodziło do nieporozumień , na początku były to nieporozumienia dotyczące płci dziecka , powód S. S. miał pretensje o to, że urodzi

się córka, dochodziło także do konfliktów na tle majątkowym. Zmarła B. S. (1) zamieszkiwała z powodem półtora roku i uciekała od niego dwa razy, a za trzecim razem we wrześniu 1999 roku zabrała wszystkie swoje osobiste rzeczy i wraz z córką zamieszkała u swoich rodziców – J. i W. G. . Zmarła B. S. (1) nosiła się z zamiarem złożenia pozwu rozwodowego jednakże w pierwszej kolejności chciała uregulować kwestie finansowe pomiędzy małżonkami .

Zebrany w sprawie materiał dowodowy, zeznania świadków W. G. i J. G. , a także włączone w poczet materiału dowodowego akta o sygn. III Nsm 393/00 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich (protokół z rozprawy z dnia 12 kwietnia 2001 roku - zeznania świadków : L. P. , A. B. , E. S. , J. M. k.65-68 , protokół z rozprawy z dnia 17 maja 2001 roku zeznania świadków : J. S. (2) , M. J. k.81, 81 v.,) świadczą o tym, że relacje pomiędzy małżonkami nie układały się poprawnie .

Trudno w świetle powyższego uznać, że powodowi S. S. przysługuje zadośćuczynienie na podstawie art.448 k.c. w związku z art.24 § 1 k.c. po śmierci jego żony B. S. (1) .

Rozważając zasadność powództwa w zakresie **żądania zasądzenia odszkodowania Sąd miał na uwadze normę art. 446 § 3 k.c.** Zgodnie z powyższym przepisem sąd może przyznać najbliższemu członkowi rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli skutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. Zgodnie z panującym zapatrywaniem doktryny i orzecznictwa odszkodowanie z art. 446 § 3 k.c. obejmuje szeroko rozumianą szkodę majątkową, nie obejmuje natomiast szkody o charakterze niemajątkowym (por. A. S. „Odszkodowanie za szkodę majątkową”, Oficyna (...), B. 1998, s. 181-190, A. S. „Wynagrodzenie szkody powstałej wskutek śmierci osoby bliskiej”, Oficyna (...), B. 2000, s. 137-166, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1970 r. III PZP 22/70, opub. OSNC z 1971 r., nr 7-8, poz. 120). W obecnym stanie prawnym nie ulega wątpliwości, iż odszkodowanie określone w powyższym przepisie nie może być przyznane za same tylko cierpienia moralne doznane z powodu śmierci osoby najbliższej, a zatem jest ono zależne od istnienia szkody o charakterze majątkowym. Przepis art. 446 § 3 k.c. mówi bowiem o odszkodowaniu. Celem zaś odszkodowania jest naprawienie szkody majątkowej (art. 361 § 2 k.c.) Przez szkodę należy rozumieć jedynie uszczerbek majątkowy, jakiego doznaje poszkodowany na mieniu bądź na osobie, jeżeli łączy się z konsekwencjami natury majątkowej. Ustawodawca nie posługuje się natomiast w powyższym przepisie pojęciem krzywdy jako oznaczenia szkody o charakterze niemajątkowym rodzącym roszczenie o zadośćuczynienie. Art. 446 § 3 k.c. przewiduje szczególny rodzaj odszkodowania. Swoistość jego polega na tym, że dotyczy on szeroko pojętej szkody majątkowej, a więc wynagrodzenia różnych szkód o charakterze materialnym, częstokroć nieuchwytnych bądź trudnych do obliczenia, jakie wywołuje zazwyczaj śmierć najbliższego członka rodziny, a których nie można wynagrodzić na podstawie art. 446 § 1 i 2 k.c. Na określenie tych szkód ustawodawca posługuje się szerokim pojęciem znacznego pogorszenia sytuacji życiowej. Pogorszenie to może jednakże uzasadniać przyznanie odszkodowania tylko wówczas, gdy powoduje reperkusje majątkowe w sytuacji życiowej uprawnionego, a nie polega wyłącznie na jego cierpieniach moralnych. Przepis ten nie przewiduje bowiem możliwości złagodzenia czy zmniejszenia bólu po stracie najbliższego członka rodziny, gdyż takie roszczenie statuuje norma art. 446 § 4 k.c.

W dacie śmierci B. S. (1) pracowała w banku (...) w P. na stanowisku referenta od 3 stycznia 1994 roku i osiągała dochód rzędu około 2.000 złotych, powód S. S. osiągał porównywalny dochód z tytułu działalności gospodarczej w zakresie handlu obwoźnego zaś obecnie prowadzi warsztat samochodowy i osiąga dochód rzędu około 2.500 złotych miesięcznie. Małoletnia M. S. po śmierci mamy otrzymała prawo do renty rodzinnej .

Obecnie powódka M. S. zamieszkuje wraz z ojcem i otrzymuje rentę rodzinną po matce, której wysokość od 1 marca 2015 roku kształtuje się w kwocie 1849,15 złotych.

Zmarła B. S. (1) łożyła na dziecko, prowadząc wspólne gospodarstwo domowe na skutek śmierci matki powódka M. S. została pozbawiona wsparcia finansowego ze strony matki .

„ Pogorszenie sytuacji życiowej, o którym mowa w art.446 § 3 k.c. polega nie tylko na pogorszeniu obecnej sytuacji materialnej, ale obejmuje także przyszłe szkody majątkowe, często nieuchwytnie lub trudne do obliczenia, prowadzące do znacznego pogorszenia sytuacji życiowej osoby najbliższej ” (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6

listopada 2013 roku o sygn. akt I ACa 70/13) Oznacza to , że powódka M. S. utraciła pomoc i wsparcie członka rodziny , których mogła ona zasadnie się spodziewać w chwilach wymagających takich zachowań .

W ocenie Sądu **kwota 50.000 złotych** będzie stanowić odpowiednie odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej powódki na skutek śmierci matki.

Sąd uznał za niezasadne żądanie powoda S. S. co do zasądzenia na jego rzecz kwoty 50.000 złotych tytułem stosownego odszkodowania .

Powód S. S. z zawodu jest zegarmistrzem i pracował w zawodzie trzy lata przed ślubem , wyjeżdżał za granicę w celach zarobkowych , po śmierci żony podjął próbę prowadzenia warsztatu samochodowego na miejscu i zajmował się sprowadzaniem samochodów , osiągał wówczas dochód rzędu 2.000-3.000 złotych . Aktualnie prowadzi działalność gospodarczą , sprowadza samochody i swoje dochody szacuje na kwotę około 1.800-2.000 złotych miesięcznie .

W dacie śmierci żony B. S. (1) małżonkowie nie prowadzili wspólnie gospodarstwa domowego.

Zmarła B. S. (1) nie zamieszkiwała z mężem , wyprowadziła się od niego we wrześniu 1999 roku, wcześniej dwukrotnie wyprowadzała się od powoda , nosiła się za zamiarem założenia sprawy rozwodowej .

Wobec powyższego Sąd żądanie powoda S. S. zasądzenia na jego rzecz stosownego odszkodowania po śmierci żony B. S. (1) oddalił .

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., zasądzając odsetki od dnia 16 stycznia 2016 roku, czyli od upływu 30-dniowego terminu do spełnienia świadczenia. Ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni , licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (art.817 § 1k.c.).

Pismem nadanym w dniu 16 grudnia 2015 roku pozwany został poinformowany o roszczeniach powodów oraz wezwany do zapłaty , ustawowy termin 30-dniowy upłynął zatem w dniu 15 stycznia 2016 roku , co uzasadnia naliczanie odsetek od dnia 16 stycznia 2016 roku .

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę stosunkowego ich rozdzielenia w przypadku powódki M. S. zaś w przypadku powoda S. S. Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. , stosując zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania .

Powódka M. S. wygrała proces w 56 % , powód S. S. przegrał proces w 100 % i po stronie powodów koszty wyniosły 14.417 zł zaś po stronie pozwanego 14.417 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika. Łącznie koszty procesu wyniosły 28.834 złotych na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku , poz.1804)

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powódki M. S. kwotę 1.730,00 złotych i na podstawie art.98 k.p.c. zasądził od powoda S. S. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. kwotę 14.417,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, biorąc pod uwagę okoliczność wygranej przez powódkę M. S. w 56% i przegranej powoda S. S. w 100% i ostatecznie poniesione koszty przez strony postępowania w toku postępowania .

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Dz. U z 2010, Nr 90. poz. 594 w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę **6.300 zł** tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa. (opłata sądowa od uwzględnionej części powództwa powódki M. S. 11.250 złotych x 56 %)